

Campbell, Robert A. (2002): A narrative analysis of succes and failure in environmental remediation: The cadse of incernation at the Sydney tar ponds. *Organization & Environment*, 15 (3): 259-77

Název: Šestero pohledů na úspěch. Narativní analýza případu kalových rybníků v Sidney

Byl pokus o ozdravení prostředí kalových rybníků u továrny v kanadského Sydney úspěchem nebo neúspěchem? Podle Roberta Cambella není odpověď na tuto otázku ani jednoduchá ani jednoznačná. Na příkladu likvidace ekologické zátěže prostředí ukazuje způsoby, jakými se formuje povědomí o úspěchu či neúspěchu.

Cambel cituje předchozí výzkumy v oblasti percepce úspěchu. Podle nich bývá pseudoúspěch občanskými skupinami angažovanými v řešení konfliktních situací často připisován (neprávem) činnosti těchto skupin zatímco pseudoneúspěch je odvozován od vnějších okolností na činnosti těchto skupin nezávislých. Ukazuje se, že rozhodnutí o relativním úspěchu či neúspěchu je do velké míry závislé na perspektivě pozice, z níž je hodnocení prováděno. Sociálně konstruované zarámování situace tedy může být důležitější než objektivně měřitelné výsledky.

Ve své narativní analýze přináší Cambell nejprve chronologický přehled událostí týkajících se fungování hutní továrny v oblasti Nové Skotsko a snah o vyčištění kalových rybníků, zaplněných odpadními produkty této továrny. Události více než patnáctiletých snah o odstranění kalových rybníků a ozdravení prostředí pak analyzuje z šesti možných dimenzí pohledu na problém, tj v dimenzi vědecké, technologické, politické, ekonomické, kulturní a sociální. V každé z těchto dimenzí nachází možná ospravedlnění pro hodnocení očišťovacího procesu jako úspěšného stejně jako neúspěšného.

Ve vědecké dimenzi je neúspěchem projektu ozdravení jeho nedostatečná opora ve vědě a skutečnost, že projekt byl spuštěn bez jakéhokoli předchozího testování.

V technologické dimenzi je částečným úspěchem fungování spalovny (incinerator) alespoň částečně v mezích určených norem. Jako problematická se naopak jeví především otázka dopravy odpadu ke spalovně. Ukazuje se že problém kalových rybníků není jen otázkou technologie jejich odstranění, ale především problémem ekonomickým, politickým, kulturním i sociálním.

Zajímavá je ekonomická dimenze – na jedné straně stál projekt spalování, který vlastně nikdy nefungoval 50 miliónů dolarů, na druhé straně díky němu vzniklo mnoho pracovních míst, stejně jako i několik nových firem či sdružení.

V analýze politické dimenze dochází Cambell k tomu, že projekt může sice být na straně místních politiků i vlády považován za neúspěšný, protože tyto reprezentanti v průběhu času ztratili kontrolu nad jeho průběhem. Zatím na straně veřejnosti, která díky zformování občanského sdružení naopak kontrolu nad děním kolem kalových rybníků získala, je vývoj kolem projektu úspěchem.

Cynicky řečeno, nekomunikativnost politiků v počátečních fázích projektu může být považována za kulturní úspěch, protože toto je způsob jednání, na které byli obyvatelé okolí továrny zvyklí a nenarušovala tak zaběhlé vzorce jednání na úrovni stát – občan. Sociálně naopak může být projekt úspěchem díky tomu, že vedl ke zformování angažované skupiny občanů.